

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie ze skargi E. S. i W. S.

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 14 lutego 2013 r., sygn. akt VI ACa [...], wydanego w sprawie z powództwa E. S. i W. S.

przeciwko Bankowi [...] S.A. w W. obecnie Bankowi [X] S.A. w W. i

B. Niestandardyzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w W.

o ustalenie stosunku prawnego, rozwiązanie umowy, stwierdzenie wygaśnięcia umowy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 28 stycznia 2016 r.,

zażalenia skarżących na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 maja 2015 r., sygn. akt VI ACa [...],

1. oddała zażalenie;

2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] adwokatowi R. K. kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Powodowie złożyli skargę o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 14 lutego 2013 r. (sygn. akt VI ACa [...]). Wyrokiem tym oddalono apelację powodów od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 18 stycznia 2012 r. Powodowie w powództwie przeciwko pozwanym [X] SA i B. - Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w W. wnosili o ustalenie wygaśnięcia zobowiązania kredytowego między Zakładami Produkcyjno-Handlowymi „W.” – Spółka z o.o. a [X] z dnia 10 listopada 1993 r., a tym samym - wygaśnięcia zobowiązania powodów (jako poręczycieli – dłużników wekslowych i dłużników hipotecznych). Powodowie wskazywali też inne podstawy swojego żądania (art. 357¹ k.c., art. 475 k.c.).

Jako podstawy wznowienia postępowania powodowie wskazali fakt odnalezienia przez nich nowych dowodów w postaci pisma z dnia 11 września 2001 r. potwierdzającego przejęcie przez pozwanego Bank przewłaszczonego na jego rzecz towaru oraz pisma obejmującego rezygnację powoda z funkcji członka zarządu Spółki „W.” z dnia 30 września 2014 r. Według powodów, dokumenty te zostały odnalezione już po wydaniu zaskarżonego wyroku, znajdowały się one cały czas w posiadaniu powodów, jednakże skarżący nie mieli świadomości, że dokumenty te przypadkowo zostały połączone z innymi dokumentami. Nie mogły zatem być złożone wcześniej w toku postępowania przed Sądami *meriti*. Zdaniem skarżących, dokument z dnia 11 września 2001 r. potwierdza zaspokojenie roszczenia przez pozwanego z przewłaszczonego towaru i to świadczy o wygaśnięciu zobowiązania kredytowego, natomiast rezygnacja przez powoda z funkcji członka jednoosobowego zarządu spółki „W.” prowadziła do utraty jej bytu prawnego z konsekwencjami w postaci wygaśnięcia zobowiązania obciążającego tę spółkę.

Sąd Apelacyjny uznał, że nie wystąpiły podstawy prawne wznowienia postępowania przewidziane w art. 403 § 2 k.p.c. i postanowieniem z dnia 12 maja 2015 r. odrzucił skargę. Uznał, że wskazane przez powodów dokumenty nie można zaliczyć do kategorii wykrytych nowych okoliczności lub środków dowodowych, które miały wpływ na wynik postępowania, a z których strona nie mogła

skorzystać w poprzednim postępowaniu. Niezłożenie tych dokumentów w toku wcześniejszego postępowania nie było bowiem spowodowane czynnikami obiektywnymi, lecz zaniechaniem skarżących. Jednocześnie dokumenty te nie mogły mieć wpływu na wynik sprawy. Brak organu osoby prawnej (spółki z o.o.) nie oznacza utraty bytu prawnego przez tę osobę i to z konsekwencjami podanymi przez powodów. Odnosnie do dokumentu z dnia 11 września 2001 r. Sąd Apelacyjny stwierdził, że okoliczność zaspokojenia się przez pozwany Bank z towaru przewłaszczonego na zabezpieczenie nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, bowiem podstawą oddalenia powództwa powodów, obejmującego żądanie ustalenia wygaśnięcia zobowiązania, był brak interesu prawnego po stronie powodów (art. 189 k.p.c.). Stanowisko takie zostało zaakceptowane w zaskarżonym skargą wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 14 lutego 2013 r.

W zażaleniu na postanowienie z dnia 12 maja 2015 r. skarżący podnieśli naruszenie art. 403 § 2 k.p.c. w zw. z art. 410 § 1 k.p.c. Bronili stanowiska, że istniały podstawy prawne wznowienia postępowania przewidziane w art. 403 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 403 § 2 k.p.c., można żądać wznowienia postępowania w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków prawnych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Charakter skargi o wznowienie postępowania, tj. nadzwyczajność tego środka zaskarżenia, wpływa także na odpowiednie rygorystyczne ujęcie prawne podstaw wznowienia postępowania przewidzianych w art. 403 § 2 k.p.c. W związku z tym Sąd Apelacyjny ocenił przede wszystkim to, czy wskazane przez powodów dokumenty (z dnia 11 września 2001 r. i z dnia 30 grudnia 2007 r.; k. 36 i 40 akt sprawy) należą do kategorii nowych dowodów określonych w tym przepisie i trafnie wyraził ocenę negatywną. Należy bowiem podzielić ogólną uwagę tego Sądu, że wcześniejsze niezłożenie wspomnianych dokumentów leżało już w sferze zaniechań strony powodowej i nie mogło usprawiedliwiać niemożności z nich skorzystania w poprzednim postępowaniu. Niezależnie od tego Sąd Apelacyjny trafnie przyjął, że dokument z

dnia 11 września 2001 r. (k. 40 akt sprawy) nie mógł mieć wpływu na wynik sprawy zakończony wyrokiem z dnia 14 lutego 2013 r. właśnie z racji przedmiotu tego postępowania i przyczyny oddalenia powództwa, a następnie apelacji powodów (art. 189 k.p.c.).

Należy tu zaznaczyć, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny szeroko rozważał to, czy w ogóle doszło do realizacji zabezpieczenia obejmującego przewłaszczenia towarów należących do spółki „W.” (znajdujących się w magazynie tej Spółki) i ostatecznie przyjął, że do takiej realizacji nie doszło (s. 20-21 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Nie sposób przyjmować, że treść dokumentu z dnia 11 września 2001 r. może prowadzić do innego wniosku.

Ponadto rezygnacja powoda z funkcji członka zarządu Spółki nie mogła prowadzić do konsekwencji prawnych (w sferze istnienia bytu prawnego tego podmiotu i obciążającego spółkę zadłużenia), na które wskazano w skardze, a następnie w zażaleniu. Dzieje się tak niezależnie od tego, kiedy został ujawniony dokument obejmujący wspomnianą rezygnację.

W związku z tym, że w skardze powoda wyeksponowano wspomniane podstawy wznowienia poprzedniego postępowania, które Sąd Apelacyjny trafnie uznał za nieuzasadnione, zażalenie powodów mogło ograniczyć się do kwestionowania stanowiska tego Sądu jedynie w tym zakresie. W związku z tym idące dalej rozważanie skarżących należy uznać za bezprzedmiotowe w obecnym postępowaniu zażaleniowym.

Z przedstawionych przyczyn Sąd Najwyższy oddalił zażalenie powodów (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.). O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono stosownie do postanowienia art. 98 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. i §§ 6, 13 i 20 rozporządzenia MS z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) (Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.).